

ע"פ 7516/20 - עזרא פלק נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

ע"פ 7516/20

כבוד הנשיאה א' חיות

לפני:

עזרא פלק

המערער:

נגד

מדינת ישראל

המשיבה:

ערעור על החלטת בית משפט השלום בכפר-סבא מיום
27.10.2020 בת"פ 36310-03-18 אשר ניתנה על
ידי כבוד השופט א' שרון
תגובה המשיבה לערעור מיום 10.11.2020

עו"ד ר' אברהם שהבז; עו"ד עמית חדד

בשם המערער:

עו"ד חיים שייצר

בשם המשיבה:

פסק דין

ערעור על החלטת בית משפט השלום בכפר סבא (השופט א' שרון) מיום 27.10.2020 בת"פ 36310-03-18
שלא לפסול עצמו מלבד בעניינו של המערער.

1. נגד המערער הוגש בחודש מרץ 2018 כתוב אישום המיחס לו ריבוי עבירות של השמתת הכנסת מתוק דו"ח
ומיסרת אמרה או תרשומת כזבת בדו"ח שהוגש על פי פקודת מס הכנסת [נוסח חדש], התשכ"א-1961. לפי המתואר
בכתב האישום, בשנת 1991 המערער ירש מדודתו סכום של כ-500 אלף דולר ארה"ב, אשר היה מצוי באותה העת
בבנק בגרמניה. חלק מהכסף נמסר על ידי המערער לאורך השנים, וחלקו הועבר לניהול בבנק שייצר. המערער
הואשם בכך שלא דיווח לרשות המס על קיומו של כספים אלה, ולא כלל את ההכנסות הפיננסיות שהפיק מכוספים
עמוד 1

אליה במסגרת דיוחיו לרשות המס לארוך השנים. במקביל לכך הוגש כתוב אישום נפרד נגד אחיו של המערער, דוד פלג (להלן: פלג) המיחס לו עבירות דומות בשל מסכת עובדתית דומה שענינה בירושה מאותה דודה (ת"פ 18-03-36283; להלן: ההליך בעניינו של פלג). ההליך בעניינו של פלג נדון בפניו המוטב.

2. בהליך התקיימו מספר דין'ים מקדמים בפני השופט מ' גינברג, אך שהתרברר כי לא עליה בידי הצדדים להגיע להסכמות, נקבע ההליך להוכחות בפני השופט מ' קרשן. בהמשך, בהסכמה הצדדים התקיימים הילך גישור בפני השופט מ' קרשן, ומשזה לא צלח, היה קיים צורך בהעברתו לדין בפני מوطב אחר. במהלך הדיון שהתקיימים בפני השופט מ' קרשן ביום 27.5.2020 ציינו הצדדים כי "אנו מבינים כי בית המשפט שוקל להעביר את שמיעת ההוכחות בתיק זה לבב' השופט אביב שרון. אנו רואים קושי בדבר שכן כב' השופט שרון עתיד להכריע את דין'ו של [פלג] בקרוב. [בהליך בעניינו של פלג] נשמעו עדים רבים שצפויים להישמע כאן והשופט יצטרך לקבוע ממצאי מהימנותם לגיביהם". נכון אמרו, הוועבר ההליך לעיונו של סגן נשיאת בית משפט השלום במחוז מרכז, השופט ע' פריז, לשם ניתובו למوطב אחר. ציון כי ביום 7.6.2020 הרשע המوطב את פלג במיחס לו, וביום 6.8.2020 הטיל עליו עונש של 15 חודשים מאסר בפועל, ששח חודשי מאסר על תנאי, וקנס כספי בסך של 100,000 ש"ח.

ביום 6.8.2020 נקבע הדיון בהליך מושא הערעור בפני השופט ע' פריז, במהלכו ציון בא-כח הנאשם "לאחר שביהם" מוסר לי כי מבחינת אילוצי ביום"ש זה בכונתו לקבוע את התקיק בפני כב' השופט אביב שרון אנו מבקשים שלא לעשות כן, שכן קבע ממצאי מהימנותם כלפי אחד מעדי התביעה שהוא עד מרכזי וזאת במסגרת [ההליך בעניינו של פלג]. נבקש לבדוק את האפשרות שהתיק יועבר לבימ"ש אחר במחוז". בדיון נוסף שהתקיימים ביום 12.8.2020 נקבע השופט ע' פריז כי ההליך יתברר בפני המוטב וכי עוד "בפתח הדיון מסרתי לצדים כי בעקבות אשר עליה בדיון האחרון, נבדקה האפשרות להעביר את התקיק לבימ"ש אחר במחוז, אך נשיאת המחו, שהיא המוסמכת להחלטת בעניין סקרה כי אין מקום לעשות כן. בנסיבות אלה ובשים לב לפניות הימనם בביים"ש זה, התקיק יתברר בפני כב' השופט שרון".

3. ביום 13.9.2020 פנה המערער אל נשיאת בית משפט השלום במחוז מרכז, השופט ע' רון, בבקשה להעביר את ההליך לידי בית משפט אחר במחוז. בקשה זו נדחתה באותו היום בגיןוק "עסקין בבקשת לפסילות שופט והסמכות לדzon בבקשת מעין זו הינה לモטו הדן בתיק". נכון האמור, הגיע המערער בבקשת לפסילת המוטב, בה טען כי כתב האישום שהוגשה נגד פלג עוסק בעבירות זהות לאלה אשר מיוחסות למערער, נוגעת למסכת עובדתית כמעט זהה, וכי רישימת עדוי התביעה בשני כתבי האישום זהה. עוד טען כי במסגרת הכרעת הדיון בעניינו של פלג נקבע המוטב ממצאי מהימנות ביחס לחלק מהעדים, ובهم רואה החשבון של המערער ושל אחיו (להלן: רואה החשבון), ודין והכריע בטענות הדומות לאלה אשר עתידות להתברר במסגרת ההליך בעניינו של המערער. נסיבות אלה, כך נטען, מקיימות חשש ממשי למשוא פנים אשר בגינו מצדך להעביר את ההליך לידיון בפני מوطב אחר. לחלווף, טען כי טעמים של מראית פני הצדק מצדיקים זאת.

4. ביום 27.10.2020 דחה בית המשפט קמא את בקשת הפסילות, לאחר שהמשיבה התנגדה לה. נקבע כי "אמנם ניתנה על ידי הכרעת דין מרשעה נגד [פלג] ואולם העבירות בהן הואשמו השניים זהות ואולם עדים מופיעים בראשמת עדוי התביעה, ואולם חזקה על בית המשפט, בית משפט מקטוציאי, שידע לעשות את הבדיקה וההפרדה בין משפטו של [פלג] לבין משפטו של [המערער] - הכל על פי העובדות הקונקרטיות שיוכחו במשפטו של [המערער]. [...]

בhcרכעת הדיון בעניינו של [פלג] לא נקבעו קביעות מהימנות קטיגוריות או נחרצות אודות עדי תביעה בכלל, ואודות [רואה החשבון] בפרט. העובדה שנאמר לגבי רואה החשבון שהתחמק מלומר שפלג תושאל על ידו ספציפית אודות קיומות של חשבוןונת בנק זרים [...]. או שהתחמק בזוגע לזהות האדם שתישאל את פלג בענין זה [...] או שגרסתו בבית המשפט הייתה מתחמקת כשניכר בו שהוא מבקש שלא להרע את מצבו של פלג, לקוח ותיק במשרד, הנוכח באולם [...]. אין מסוג הקביעות החורצות מהימנותו של [רואה החשבון] לשפט או לחסד, ובוודאי אין מעידות על כך שדעתי 'גנעל' בכל הנוגע לעד זה. [...] משפטו של [המערער] הוא אחר; מערכת היחסים שבין [רואה החשבון למערער] היא אחרת; נתוני הנהלת החשבון של [המערער] וניהולם (ככל שנוהלו על ידי [רואה החשבון]) הם אחרים - ועל כן, הערצת מהימנותו של [רואה החשבון] במשפטו של [המערער] תיעשה בהתחשב מכלול העובדות שיוכחו לפני המשפט, כל זאת בעזרת החקירה הנגידית של בא-כוח המערער. הוא הדיון ביחס ליתר עדי התביעה - במידה ותועלה טענה של גם פסול בנסיבות מסוימות הנהלת החשבון על ידי [המערער] לחוקרים - היא תיבחן על פי המasad העובדתי שיוכח במשפטו של [המערער] והמצב המשפטי החל על עובדות אלה; במידה ותועלה טענה של אכיפה ברנית כלפי [המערער] - היא תיבחן על יסוד המasad העובדתי שינוי בפניי במהלך המשפט; ובמידה ותועלה טענה לפגעה בזכויותיו החוקתיות של [המערער] [...] היא תיבחן לאור הריאות והעובדות שיובאו לפני המשפט ולאחר מכן נגידית של עדי התביעה בסוגיות אלה - כאשר גם בא-כוחו של [המערער] מסכימים כי הנסיבות אין זהות וגם טענותיו של [המערער] בעניין אין זהות לאלו שהציג [פלג] במשפטו [...]".

בית המשפט הוסיף וציין כי בנסיבות המקירה לא ניתן לומר כי מראית פני הצדק נפגעת, שכן "אני רואה כיצד עלול להיפגע אמון הציבור במערכת המשפט כאשר משפטו של [המערער] יתנהל על פי סדרי הדיון ודיני הראות המקובלים, עדי התביעה יחקרו בחקירה נגדית על ידי ב"כ [המערער] על סמך המasad הראיתי והעובדתי הרלוונטי לו, הוא ישמע (אם יבחר להיעיד להגנתו) בלב פתוחה ובנפש [חפזה] ודינו יוכרע בהתאם למכלול הריאות והעובדות שיוכחו במשפטו-שלו".

5. מכאן הערעור דן, בו חוזר המערער על טענותיו בפני בית המשפט קמא. המערער סבור כי נסיבות המקירה מקומות חשש אובייקטיבי וממשי למושא פנים מצדיו של המותב. זאת בהינתן העובדה השכבי האישום שהוגשו נגד שני האחים כוללים עבריות זהות וננסכים על מסכת עובדתית דומה מאוד וגם רשותם העדים זהה. המערער מוסיף וטוען כי בדיון ביום 27.5.2020 הסכימה המשיבה כי יש קושי לקיים את הדיון בהליך בפני המותב נוכח העובדה שדן בהליך לאחר, אך היא חזרה בה מעמדה זו לאחר שהמותב הרשיע את פלג והדבר מותיר רושם כי שיקולים זרים עמדו בבסיס שינוי העמדה. המערער סבור כי קביעותו של המותב בהכרעת הדיון בעניינו של פלג בדבר מהימנותו של רואה החשבון הן ברורות ובעלות השלכה ישירה על עניינו, שכן ניתן להבין מהן שהמותב השתכנע שרואה החשבון "הוא עד אשר התהמק מלומר אמרות מפליליות ביחס ללקוחותיו". לטענת המערער לא מן הנמנע כי פרשנותו לעדות רואה החשבון בהליך הנוכחי תושפע מקביעות אלהועל כן, סבור המערער כי קיים במקירה דן חשש ממשי למושא פנים ולחלוופין, כי מוצדק להעביר את הדיון בהליך לשופט אחר מטעמים של מראית פני הצדק. עוד מדגיש המערער כי שלב ההוכחות בהליך טרם החל, ומשכך העברתו לשמיעה בפני מותב אחר לא צפואה לגרום נזק ממשי ליעילות הדיון ומנגד היא צפואה לתרום תרומה ממשית לאמון הציבור במערכת המשפט. לבסוף, טוען המערער כי שגה בית המשפט קמא משדחה את בקשה הפסולות מבלי לקיים בו דיון בעלפה, וזאת בגין הוראת סעיף 126 לחוק סדר הדיון הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 (להלן: חוק סדר הדיון הפלילי) ולפסיקתו של בית משפט זה לפניה חובת קיום הדיון בפני הנאשם חלה

גם על דין בבקשת פסлотה בערכאה הדינונית.

6. בהתאם להחלטה מיום 4.11.2020, הגיע המשיבה את תגובתה לערעור, בה הודיעה כי הגם שהיא אינה סבורה שנסיבות המקרה דןן מקומות חשש ממשי למושא פנים, נוכח הצהרת הצדדים בדין שהתקיים ביום 27.5.2020 ונוכח העובדה שלב ההוכחות בהליך טרם החל, היא מסכימה שמראות פני הצדוק מצדיקה את קבלת הערעור.

7. בוחנתי את טיעוני הצדדים ונתנו הסיבות המקרה והגעתי אל המסקנה כי אכן דין הערעור לתקובל ולו מטעמים של מראית פני הצדוק.

בשולוי הדברים אצין כי יש הצדקה גם בטענות הנוספת של המערער כי היה על המותב לקיים דין בבקשת הפסлотה לפני הכריע בה. סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי קובע כי "באין הוראה אחרת בחוק זה לא יידון אדם בפלילים אלא בפניו", וכבר נקבע כי הוראה זו חלה גם בכל הנוגע לדיוון בבקשת פסлотה של שופט בהליך פלילי (ראו: ע"פ 2481/13 קובה נ' מדינת ישראל, פסקה 7 (14.4.2013)). זאת להבדיל מהכרעה בערעור פסлотה (ע"פ 3063/19 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 5 (23.5.2019)).

אשר על כן, הערעור מתקובל וההליך יועבר לדין בפני מותב אחר.

ניתן היום, כ"ט בחשוון התשפ"א (16.11.2020).

הnbsp;יאה